

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

3 червня – 14 липня 2024 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2024

УДК 37.091.12:005.963(062.552)

П 84

Організаційний комітет:

Русаков Сергій Сергійович – директор Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат філософських наук, доцент;

Розова Тамара Вікторівна – завідувач кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філософських наук, професор;

Василенко Вікторія Станіславівна – заступник директора Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, старший викладач кафедри богослов'я та релігієзнавства.

П 84 **Професійний розвиток педагогічних працівників** : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 червня – 14 липня 2024 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. – 88 с.

ISBN 978-966-397-407-1

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Професійний розвиток педагогічних працівників» (3 червня – 14 липня 2024 року).

УДК 37.091.12:005.963(062.552)

© Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2024

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2024

ISBN 978-966-397-407-1

© Українсько-польське наукове видавництво «Liha-Pres», 2024

ЗМІСТ

Особливості професійного розвитку лікарів-анестезіологів Андрущак А. В.	5
Професійна освіта: особливості організації педагогічного спілкування зі студентами у ЗВО Бадюл Л. М.	8
Забезпечення ментального здоров'я та успішності майбутніх фахівців в умовах військового стану Бикова С. В.	11
Формування професійної компетентності майбутніх педагогів Бистранівська О. С.	14
Асертивність на уроках англійської мови Бойко О. Ю.	17
Підходи навчання майбутніх медичних працівників до саморозвитку та самовдосконалення на етапі професійного становлення в сучасних умовах Волікова О. О.	22
CRM-системи як ефективний метод управління туристичними компаніями Депутат М. М.	24
Формула щастя конкурувального світу Діденко Л. В.	27
Застосування новітніх технологій у юридичній освіті Достдар Р. М.	30
Особливості екзистенціального сприйняття часу в інформаційному суспільстві (Re: Осадча Л.В. «Управління часом та як до нього ставляться в різних культурах») Кабанець Н. І.	33
Філософія науки на шляху формування нового етичного та епістемологічного мислення Кушерець Т. В.	39
Науково-практичні заходи для юнацтва в ракурсі взаємодії середньої і вищої школи Лабуткіна Т. В.	42

Професійний розвиток викладачів закладів освіти: європейський досвід	
Медведовська Т. П.	46
Підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання до створення інклюзивного освітнього середовища	
Омельяненко Г. А.	50
Компетентності для ефективної фахової діяльності вчителя української мови й літератури	
Павлова І. Г.	53
Професійний розвиток педагогічних працівників в контексті інформатизації навчального процесу	
Пазиніч Ю. М., Якушев С. О.	58
Економічне зростання і економічний розвиток: співвідносність понять	
Пасічник Т. О.	62
Транснаціоналізація вищої освіти України: основні загрози для безпекового середовища держави	
Постельжук О. П., Валух Л. І.	64
Юридичне регулювання та етичні аспекти інклюзивної освіти в Україні: виклики та перспективи	
Присяжнюк І. І.	68
Вища освіта з геодезії та землеустрою в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	
Сербов М. Г.	71
Професійний розвиток педагога – практика, досвід та вдосконалення	
Сердюк М. П.	75
The function and problems of translation of Latin words in legal English	
Syniova T. V.	78
Викладання «Спортивної метрології» у професійній підготовці майбутніх педагогів з фізичного виховання і спорту	
Соколова О. В., Тищенко В. О.	80
Використання AI-технологій для підтримки викладачів у підготовці та проведенні занять з англійської технічної мови	
Шванова О. В.	83

Отже, конкурувальний світ висуває до антропоодиноці орієнтирний запит, проте завдання кожного з нас сформувати свою унікальну формулу щастя, яка допомагатиме залишатися людиною та фахівцем.

Література:

1. Арістотель. Нікомахова етика / Αριστοτέλης. Ηθικα Νικομαχεια / Переклав з давньогрецької Віктор Ставнюк. Київ : Аквілон-Плюс, 2002. 480 с.

2. Baudrillard J. La société de consommation: ses mythes, ses structures. Paris : Éditions Denoël, 1970. 326 p.

3. Foucault M. Sécurité, Territoire, Population: Cours au Collège de France (1977–1978). Édition établie sous la direction de François Ewald et Alessandro Fontana, par Michel Senellart. Paris: Seuil/Gallimard, 2004. 448 p.

4. Therborn G. Globalization and Inequality: Issues of Conceptualization and Explanation. *Soziale Welt*. 2001. Vol. 52, No. 4. P. 449–476. URL: <https://www.jstor.org/stable/40878367>

ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЮРИДИЧНІЙ ОСВІТІ

Достдар Р. М.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри морського та господарського права

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

Актуальність реформування юридичної освіти з застосуванням новітніх технологій в Україні зумовлена необхідністю створення умов для якісної навчальної підготовки студентів, результатом якої буде отримання знань, які в подальшому будуть їм в нагоді для здійснення практичної діяльності.

Дане питання є темою дискусій та робіт багатьох авторів, зокрема: О. Купер, О. В. Петришина, В.М. Сущенко, І.І. Шемелинець, які розглядають цю проблематику як колишні випускники юридичних закладів вищої освіти, вчені та викладачі, та висвітлюють своє бачення застосування новітніх технологій в юридичній освіті в Україні. Так Сущенко В. М. в своїй роботі «Стан і проблеми реформування юридичної освіти в Україні: виклики ХХІ століття» зазначає, що

«...за останні 20 років було випущено 600–700 тис. фахівців юристів, але ринок послуг правничих все таки потребує високо кваліфікаційних робітників» [1, с. 196].

Значний негативний вплив на рівень знань студентів в останні роки мала пандемія короно-вірусної хвороби, яка призвела до зміни формату навчання з аудиторного на дистанційний, а також війна. Дистанційний формат навчання у закладах вищої освіти є на сьогодні вимушений через ризик обстрілів цих навчальних закладах країною-агресором. У цього формату є багато недоліків, а саме: погане сприймання студентами матеріалу через дистанційний формат та відсутність живого спілкування, що є важливою соціальною складовою навичок майбутніх юристів; і, відповідно, відсутність здорової комунікації студентської спільноти; повна відсутність можливості проходження юридичної практики студентами (крім областей та міст де здійснюється очний формат навчання відповідними закладами); проблема реалізації навчального процесу на окупованих територіях або навчання осіб, які перебувають на таких територіях, а сам початковий заклад не на окупованій тощо.

В свою чергу дистанційний формат навчання має і позитивні моменти – він дає можливість оперативно застосовувати під час навчального процесу різні новітні інтернет-технології: робота з Єдиними державними реєстрами; актуальна законодавча база; використання дистанційних технологій проведення конференцій для різних он-лайн занять; правові інфографіки, які розміщують на своїх веб-сторінках юридичні клініки (і які розробляють студенти), відеоматеріали та тренінги абсолютно різного правового характеру стали, свого роду, рятувальним колом для студентів і викладачів як в аудиторний так і позааудиторний час. Тим більше, що останні роки викладання вищої освіти в українських закладах все більшою мірою покладається на методи самоосвіти студентів. Це спрямовано на розвиток у молодих фахівців умінь планувати, організовувати й контролювати індивідуальну діяльність, а також на покращення навичок командної роботи. Навчальні плани будуються так, щоб близько половина визначеного навчального матеріалу була самостійно опрацьована здобувачами освіти. Такий підхід цілком логічний і раціональний, адже це дає певну свободу студенту у вивченні відповідної теми, не прив'язуючи його до конкретного часу, коли проводиться пара, а також демонструє його зацікавленість до обраного професійного напрямку.

На нашу думку, важливим кроком у післявоєнній юридичній освіті має бути зміна форм проведення навчальних занять, як лекційних так і практичних, з урахуванням позитивних моментів, які виявила

дистанційна форма навчання. Зазвичай, кожен викладач обирає той метод читання лекції, який йому до вподоби найбільше і який має високу результативність. Наразі, лекції проводяться в онлайн-форматі, а тому виникає гарна можливість проводити лекційні заняття із застосуванням сучасних технологій, що дозволятимуть підвищити ефективність сприйняття матеріалу. Можливо також такий варіант, щоб студенти самостійно обрали і підготували інтерактивне практичне заняття у бажаній формі, при цьому погодивши його заздалегідь з викладачем. Отож, заняття буде проведено у нетрадиційному форматі, що значно підвищить інтерес студентів до дисципліни та взагалі до навчального процесу.

Важливо також, щоб під час заняття були залучені усі види пам'яті (рухову, емоційну, словесно-логічну і образну), а зробити це можна за допомогою новітніх технологій, адже такий підхід сприятиме не лише підвищенню результативності пари, а й зацікавленості студентів. Однак, можливістю для проведення таких інтерактивних занять у аудиторіях є наявність там сучасних гаджетів, зокрема мультимедійних пристроїв, інтерактивного обладнання (дошки, проектори, комп'ютери) і стабільного інтернет-з'єднання тощо. А відтак кожна аудиторія має бути належно забезпечена такими пристроями.

Шемелинець І.І. у своїй роботі «Можливі вектори розвитку юридичної освіти в плані післявоєнного відновлення України» пропонує «поєднати університети для створення більших та масштабніших за своїм впливом закладів освіти», що, на нашу думку, посприє кращій оптимізації такої системи навчання. Також «переглянути кількість університетських правових структурних підрозділів через їх величезну кількість особливо у сфері правничої освіти» [4, с. 216].

Отже, вважаємо за доцільне в післявоєнний час створення кожним закладом юридичної освіти мобільних додатків, які б вміщували усю необхідну інформацію, починаючи від організаційної і закінчуючи навчальними матеріалами. Окрім того, там можна розмістити й інтерактивні завдання на практичні заняття, наприклад, такі як: дебати з штучним інтелектом з конкретної теми, заповнення пропусків у процесуальних документах, тестові завдання з розгорнутими відповідями тощо, які студент зможе пройти в онлайн-форматі у будь-який час. Тобто якщо поєднувати класичні форми проведення семінарських занять з інноваційними, то вдасться досягти бажаного результату – володіння студентом як теоретичних, так і практичних навичок. А до навчальної програми студентів-правників (лекційних/практичних занять для підвищення їх ефективності) ввести користування інформаційними технологіями у формі створення інформаційно-правового матеріалу (або ж як він називається візуальний контент),

це не презентації та реферати, а саме інфографіки, кейси (це створення конкретної юридичних ситуації і шляхи її вирішення) тощо.

Література:

1. Сущенко В. М. Стан і проблеми реформування юридичної освіти в Україні: виклики XXI століття. *Міжнародний науковий вісник*. 2014. Випуск 8(27). С. 195–202.

2. Аналітична та статистична інформація. *Державний центр зайнятості* : веб-сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/analitics/67> (дата звернення: 19.06.2024).

3. Купер О. Study abroad: закордонна освіта очима українців. *Юридична Газета* : веб-сайт. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/study-abroad-zakordonna-osvita-ochima-ukrayinskih-pravnikiv.html> (дата звернення: 19.06.2024).

4. Шемелинець І. І. Можливі вектори розвитку юридичної освіти в плані післявоєнного відновлення України. *Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції* : матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції. Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 215–218.

ОСОБЛИВОСТІ ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНОГО СПРИЙНЯТТЯ ЧАСУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ (РЕ: ОСАДЧА Л.В. «УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ ТА ЯК ДО НЬОГО СТАВЛЯТЬСЯ В РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ»)

Кабанець Н. І.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та історії права та держави

Інститут права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

Велика вдячність спікерам (лекторам) CUESC всеукраїнського науково-педагогічного курсу підвищення кваліфікації «Професійний розвиток педагогічних працівників» проф. Осадчій Л.В. та доц. Козинцю О.В. за проведені лекції. Ці тези – декілька міркувань стосовно піднятих проблем сприйняття та управління часом, зокрема, в лекції проф. Осадчої Лариси Василівни «Управління часом та як до нього ставляться в різних культурах». Можливо, в плані наукового

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНЕ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

3 червня – 14 липня 2024 року

Підписано до друку 15.07.2024. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 5,12. Тираж 100. Замовлення № 0824-58.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Українсько-польське наукове видавництво «Liha-Pres»

79000, м. Львів, вул. Технічна, 1

87-100, м. Торунь, вул. Лубіцка, 44

Телефон: +38 (050) 658 08 23

E-mail: editor@liha-pres.eu

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6423 від 04.10.2018 р.